872/11

Den 11. juli 2011 blev i sag nr. 79.103:

xxxx xxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxx xxx xxxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har en gruppelivsordning i PFA Pension. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale invalidepension fra den 1/2 2009.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad, samt at der ikke er nogen objektive sygdomstegn, der kan begrunde hans gener.

Forsikringen giver ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevnen til mellem 1/2 og 2/3, er der ret til halve ydelser. Der er en karensperiode på 3 måneder.

Klageren, som er født i 1960, har gået 9 år i folkeskolen og har efterfølgende bl.a. arbejdet som væver. På tidspunktet for sin sygemelding var han ansat i en kommune som pedel og teknisk serviceassistent. Han har derudover arbejdet som frivillig brandmand.

Det fremgår af sagen, at klageren ved "Anmeldelse om helbredsmæssige forhold" dateret den 4/7 2008 oplyste til selskabet, at han den 19/5 2008 blev sygemeldt og fratrådte sin stilling. Som årsag til sygemeldingen angav han tennisalbue i begge arme.

Selskabet tilkendte klageren midlertidige ydelser fra den 19/8 2008 med udbetaling den 1. i hver måned, hvilket han blev meddelt ved brev af 7/10 2008. Med virkning fra den 1/2 2009 stoppede selskabet udbetalingerne med henvisning til, at der ikke var nogle objektive sygdomstegn. Klageren modtog således midlertidige ydelser i 6 måneder.

Til brug for vurderingen af klagerens erhvervsevne har selskabet modtaget diverse lægelige og kommunale sagsakter, hvoraf nogle gengives/omtales nedenfor.

I arbejdsmedicinsk speciallægeerklæring af 2/3 2009 hedder det bl.a.:

"**Aktuelle**
Han beskriver, at hans nuværende problemer med smerter i bevægeapparatet begyndte omkring 2000. Smerterne gav anledning til et stigende forbrug af smertestillende medicin og fysiurgisk behandling.

Han blev vurderet første gang på Reumatologisk Ambulatorium, … i 2000, hvor man fandt let smertereaktion fra laterale epikondyl ved undersøgelsen, men ellers ikke kunne påvise nogen forandringer, og han blev afsluttet med konklusionen, at man ikke fandt tegn på nogen reumatologisk lidelse.

Han blev herefter vurderet på Neurologisk Ambulatorium på grund af smerter og mistanke om arteritis temporalis. Man fandt en normal neurologisk undersøgelse. Der blev foretaget EMG, MR-skanning af cerebrum og medulla, der viste normale forhold, og der var ingen tegn til systemiske lidelser vurderet på baggrund af blodprøver.
Han blev genhenvist til neurologisk afdeling i 2004, hvor der blev lavet ny EMG og taget blodprøver, uden at undersøgelserne gav mistanke om at han havde en neurologisk eller reumatologisk lidelse. På mistanke om et karpaltunnelsyndrom blev der lavet en nerveledningsundersøgelse, der var normal, men alligevel forsøgte man operation på venstre håndled på grund af mistanke om, at symptomerne delvis kunne skyldes et karpaltunnelsyndrom at operere ham. Denne operation ændrede ikke på symptomniveauet.

Han blev rehenvist til ny vurdering på neurologisk afdeling i 2005, hvor han blev gennemgået på ny, og undersøgt for mb Addison. Der blev ikke fundet tegn til systemiske lidelser, og ny muskelbiopsi 2006 viste normale forhold.
…
I 2007 var han kortvarig indlagt pga fald, hvor han blev beskrevet noget uklar og rodende. En akut CT-scanning viste normale forhold ud over lille bule over højre øje. Man mistænkte alkohol forgiftning som årsag til tilstanden

Ved undersøgelsen her på afdelingen i juni 2008 fandt undertegnede overvejende myofascielle forandringer med myogen ømhed og myoser i nakke-skulder-armmuskulaturen samt direkte ømhed af venstre og højre epikondyl.
Han har siden han var her sidst fået foretaget en kikkertoperation sidste år, men denne fandt ikke noget abnormt.
…
**Objektivt**

48-årig mand, fysisk og psykisk upåfaldende i god almentilstand. Ernæringstilstand over middel. Pæne farver, motorik og bevægelsesmønster normal.

Bevægeapparat
Betydelig muskuløs med veludviklet nakke-skulder-, over- og underarmsmuskulatur samt underekstremitetsmuskulatur
Columna cervicalis. Ses med normale krumninger. Foramen kompressionstest negativ. Der er normal bevægelighed i cervikalcolumna. Der er myogene forandringer i form af ømhed og myoser sv t musculus supra- og infraspinatus på både højre og venstre side. Der er ømhed sv.t. deltoideusmuskulaturen og rotator cuffens tilhæftning på tuberculum majus. Der er normal aktiv og passiv bevægelighed over skulderled, men dog løfter han armene med noget besvær. Der er ingen sikker positiv smertebue eller impingement. Der er betydelig ømhed ved palpation af bicepssenerne bilateralt. Der er desuden voldsom ømhed med afværgereaktion ved palpation af ekstensormuskulaturen på begge underarme Der er i dag ikke så klar distinkt ømhed sv.t laterale epikondyl som ved sidste undersøgelse, og der er heller ingen sikker indirekte ømhed sv.t. epikondylerne. Der er normal bevægelighed over albue og håndled. Der er egal kraft, men med hurtig udtrætning ved bevægelse mod modstand over samtlige overekstremitetsled.
Tinel og Phalen negativ. Der er livlige triceps- og bicepsreflekser. Der er normal bevaret vibrationssans, og der er normal sensibilitet og topunktsdiskrimination. Der er normal koordination.

Columna. Der ses en columna recta med affladet lændelordose og thorakal kyfose. Der er normal bevægelighed i lænderyggen med finger-gulvafstand 40 cm. Ingen paravertebral ømhed eller ømhed sv t vertebrae.
Underekstremiteterne. Der er egal kraft og tonus, normale livlige patellare og akillessenereflekser bilateralt. Normal bevaret vibrationssans, ingen sensibilitetsforstyrrelser, normal koordination, der er hasestramning ved benløft til ca 80° på begge sider.

/myofascielt smertesyndrom regio cervicobrachialis (kroniske nakke-skulder-armsmerter)/
…
**Konklusion**
Patienten har udviklet kronisk nakke-skulder-arm syndrom med konstante belastningsforværrede muskelsmerter, der har givet anledning til et stigende forbrug af smertestillende medicin Han er udredt pga. smertetilstanden på reumatologisk og neurologisk afdeling, sidste undersøgelse på neurologisk afdeling i 2005. Jeg finder heller ingen mistanke om neurologisk eller reumatologisk sygdom. Jeg kan ikke afgøre, hvor meget af hans helbredsproblemer skyldes en somatiserende funktionel tilstand.

Erhvervsmæssigt er der ingen tvivl om, at han vil have problemer med at klare overekstremitetsbelastende arbejde Han skal helst have et job, hvor han selv kan tilpasse arbejdsopgaver og arbejdstempo i forhold til smertetilstanden.
Han kan kun opfordres til at opretholde et så højt fysisk psykisk og socialt aktivitetsniveau som muligt, som kan være med til at undgå forværring i tilstanden Han kunne måske have gavn af et egentligt genoptræningsforløb med fokus på smertetaklingsteknikker.
Prognosen er svær at vurdere. Siden 2002, hvor han blev vurderet første gang hos speciallæge, og indtil nu har der dog ikke været nogen dramatisk progression i tilstanden. Der er dog ingen tvivl om, at hans nuværende sociale usikre situation er belastende og vil kunne give anledning til smerteforværring og måske dermed ringere funktionsniveau."

Af en psykiatrisk speciallægeerklæring af 22/6 2009 fremgår, at klageren efter sin skilsmisse i 2004 fik en belastningsreaktion, som førte til et overforbrug af alkohol, hvilket blev behandlet med antabus. Lægen konkluderede, at der ikke fandtes psykiatriske forhold, der kunne begrunde en funktionsnedsættelse på arbejdsmarkedet.

I en specifik helbredsattest af 3/12 2009 hedder det bl.a.:

"C Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Almentilstanden god - Ernæringstilstanden over middel. Virker psykisk neutral og ikke aggraverende i sin symptombeskrivelse.
Der er pæn symmetrisk veludviklet muskulatur sv. til nakke, skulder og arme.
Der er ingen atrofi. - der er god kraft, normal berøringssans og normale reflekser. Led er frie, dog løftes arme med besvær. Der er betydelig ømhed idag sv.t. begge albuer og ned på underarmsmusklerne ( kan variere meget fra side til side - oplyses det ). Generelt er det muskelømheden som dominerer det kliniske billede.

D Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Muskel-senesmerter gennem næsten 14 år. Gennemundersøgt og fået megen smertestillende medicin - uden effekt. Tilstanden har været i konstant forværring. Der har været forsøgt alle former for skånejobs uden virkning. Tilstanden er foreneligt med et Myofascielt smertesyndrom ( kroniske nakke- skulder - albue smerter) med svær forværring ved funktion. Der er også konstateret epikondylitis lat. humeri bilat ( dobbelt - sidig tennisalbuer ).
Jeg har ikke noget forslag til behandling - at henstille til et arbejde uden at skulle belaste skulder og arme er uden praktisk værdi - en pension synes at være det mest realistiske."

Af kommunens ressourceprofil fremgår om klagerens helbredsmæssige forhold bl.a.:

"06/03/09
Der er indkommet:
Kopi af 'Attest ved nedsat erhvervsevne' som egen læge har sendt til PFA. Af den fremgår det: tilstanden er stationær. Behandlingsmuligheder er udtømte. Lidelsen er kronisk. Lægen mener ikke at [klageren] helt eller delvist genvinder erhvervsevnen i forhold til hverken nuværende eller andet arbejde."

For en afklaring af klagerens erhvervsevne var han i praktik i forskellige virksomheder. Herom hedder det bl.a. i kommunens ressourceprofil:

"03.10.08 Placering i jobordre ved …
Startdato: 06-10-2008
Slutdato: 30-11-2008

10.10.08
Kan ikke holde til arbejdet hos …

Opringning fra [klageren], som oplyser, at han ikke kan holde til arbejdet som chauffør hos …

Der er mange tunge løft af kasser, når han kører mad ud til kunder. Han skal i løbet af 1½ time levere mad til 17 virksomheder.
Derudover er håndtering af pap også tungt og belastende for armene.
[Klageren] har snakket med … og de er enige om, at [klageren] Ikke kan honorere kravene til jobbet som chauffør og servicemedarbejder. Han stopper derfor i virksomhedspraktikken
…
Virksomhedsnavn: … Fisk
Periode: 21.10.2008 - 31.01.2009

Arbejdsopgaver
[Klageren] er beskæftiget med følgende opgaver:

afhentning af friske fisk i … Fiskekasserne bliver læsset i bilen af personalet I auktionshallen.
afhentning af røgvarer i ... [Klageren] læsser selv varerne, som max. vejer 5 kg. pr. kasse.
hjælp til aflæsning af røgvarer på lageret i ... … aflæsser fiskekasserne med frisk fisk indvendig rengøring af varebilen 2 gange om ugen. Der bruges højtryksrenser og støvsuger
kører varebilen i vaskehal hos … 1 gang om ugen
budkørsel fra lageret i … til butikken … Fisk, i ... Det kan være fiskefars, røgvarer, friske fisk o.lign.
bortskaffe flamingokasser fra butikken
Arbejdstid
Arbejdstiden har i hele perioden været 12 timer pr. uge fordelt med 3 timer dagligt 4 dage om ugen. Der har været enkelte afvigelser, hvor [klageren] nogle dage har arbejdet lidt kortere tid og andre dage har arbejdet lidt længere tid.
…
Helbred. [Klageren] føler, at han kan klare arbejdet med de begrænsninger der er indlagt. Han har smerter hele tiden, men han har fået det bedre i forhold til da han arbejdede hos ... Han tager mindre smertestillende medicin nu. [Klageren] understreger, at han er blevet bedre til at passe på sig selv. Han hviler ca. 2 timer hver dag efter arbejde og laver stort set ikke praktisk arbejde i hjemmet nu. [Klageren] prioriterer at kunne klare sit arbejde.
[Klageren] understreger, at det er vigtigt for ham at have god tid til at udføre sit arbejde, hvilket betyder, at han ikke får lavet så meget som tidligere.
…
Vurdering og aftaler
[Klageren] er faldet godt til i arbejdet, som er meget varieret. Der tages hensyn til [klagerens] begrænsninger, så han ikke udfører løft over max. 5kg. Han kan holde pauser efter behov og har den nødvendige tid til at udføre sit arbejde. Han oplever således hverken pres eller stress. [Klageren] kan ikke indgå i arbejdet på ordinære vilkår, men udføre hjælpefunktioner, som aflaster især ...
Begge parter er interesseret i at fortsætte samarbejdet som aftalt i virksomhedspraktikken. [Klageren] har ingen forventning om, at han bliver i stand til at kunne klare et fuldtids arbejde.
…
Det er aftalt, at [klageren] fortsætter i virksomhedspraktikken og øger arbejdstiden til 14 timer pr. uge.
Der er aftalt opfølgning den 12.01.2009, kl. 11.30.
…
Arbejdstid
Ved opfølgningen den 25.11.2008 blev der aftalt en arbejdstid på 14 timer pr. uge fordelt på 4 arbejdsdage. [Klagerens] arbejdstider pr. uge har været følgende:

uge 49. - 14 timer

uge 50. - 13 timer
uge 51. - 13 timer
uge 52. - 7 timer
uge 1. - 7 timer
[Klageren] har ikke været på arbejde i ugerne 2, 3, 4, 5, og 6.

Fravær
[Klageren] har været sygemeldt siden den 5. januar 2009 pga. smerter i arme, albuer og skuldre.

[Klageren] henviser til udtalelserne fra tidligere opfølgning og oplyser supplerende, at han siden nytår har fået det meget værre med mange flere smerter i albuer, arme og skuldre. Smerter er værst i venstre albue, arm og skulder. Han beskriver, at han ikke kan løfte med venstre hånd. Det opleves som om han mangler kræfter i både hånden og armen. Han har meget svært ved at køre bil fordi han er nødt til at holde på rattet med venstre hånd, når han skifter gear. [Klageren] har således ikke været i stand til at arbejde hele januar måned. Han har fordoblet sit forbrug af smertestillende medicin. Han tager nu dagligt 6 x Lyrica 75 mg. + 6 - 8 kodimagnyl. Han tager medicinen morgen, middag og før nat. Det er nu nødvendigt for ham at tage så meget smertestillende medicin for at have en nogenlunde tålelig dag og for at kunne få sovet om natten. Alligevel vågner han hver nat 2 - 3 gange pga. smerter.
…
Placering i jobordre. Borgeren er placeret i … Hallens Cafeteria V/ LC
Placeringsoplysninger:
Startdato: 06-10-2009
Slutdato: 31-12-2009
…
Arbejdstid;
3 timer mandag til fredag - primært har arbejdstiden været fra kl. 9.00 til 12.00, men [klageren] har også haft et par dage, hvor han har arbejdet om eftermiddagen og en enkelt aften.
Han har ind imellem forsøgt med ½ time ekstra, men det gør bare, at han har svært ved at restituere sig til den efterfølgende dag.

[Klageren] fortæller, at timetallet passer ham. Han har kroniske smerter, der tiltager i løbet af arbejdstiden. Og efter flere forskellige praktikker tror [klageren] ikke længere på, at han vil være i stand til at øge arbejdstiden.

Arbejdsopgaver;
[Klageren] fortæller, at han godt kan lide arbejdet i hallens cafeteria. Han har altid været meget sports-interesseret og har det godt med brugerne – både børnene og de voksne.
[Klageren] starter arbejdsdagen med lettere oprydning fra den foregående aften. Det er at fylde og starte opvaskemaskinen og efterfølgende tømme den igen. Han kan Ikke løfte kurven med service, så for at skåne armene mest muligt, tager han få kopper, glas eller tallerkner ad gangen. Han benytter et rullebord til at flytte servicet på fra opvaskemaskinen til disken/skabet, hvor han også må tage få ting ad gangen, når det skal sættes på plads. Opgaverne i forbindelse med opvasken fordeler han hen over formiddagen.
Der er aftenen forinden sat kasser med øl og vand ind til køleskabet, så han kan fylde køleskabet op ved at tage en flaske ad gangen. Det gør han over flere gange i løbet af arbejdstiden, for at veksle mellem opgaverne og begrænse de monotone bevægelser til korte perioder ad gangen. Han har ingen løft af kasser.
[Klageren] har smurt ostemadder til et møde. Han kunne godt klare at smøre, men havde besvær med de gentagne bevægelser med at skære brødet.

I forbindelse med arbejdet er der også rengøring af Slush ice maskinen. Den skal tømmes, skilles ad og rengøres efterfølgende skal den samles igen. Det er et arbejde, der normalt tager max.1 time, men hvor [klageren] tager det indimellem andre opgaver – og fordelt på 2 formiddage.
[Klageren] kan godt støvsuge gulvet i cafeteriet, men det tager længere tid, da han skal holde pauser ind imellem. Det der belaster ham mest og tager tid, er at finde støvsugeren frem og sætte den på plads igen.
Derudover laver [klageren] kaffe til div. møder. I eftermiddags/aftenvagterne holder han opsyn med ungarbejderne, der ikke må stå alene i cafeteriet. Her hjælper han med at sælge slik, men har Ikke noget med tilberedning af maden at gøre.
Har der manglet en leverpostej eller en salat, er han kørt til købmanden efter den.
[Klageren] fortæller, at når bare han gør arbejdet på hans egen måde og med den tid det tager for ham, får han udført de pågældende opgaver.
…
Jobkonsulentens vurdering;
Det vurderes at praktikstedet har været et velegnet afprøvningssted i en yderligere afklaring. [Klageren] har tidligere været i 2 praktikforløb, hvor de fysiske opgaver viste sig at være for belastende.
I nuværende praktik, har [klageren] haft alle muligheder for, at der bliver taget hensyn til hans fysiske begrænsninger. Trods det, er det ikke lykkedes for ham at øge hverken arbejdstiden eller effektiviteten.
Yderligere afklaring vurderes formålsløst. Ligeledes vil det ikke være relevant at iværksætte uddannelse, da [klageren] på grund af nedsat tid ikke vil være i stand til at følge et skoleforløb.

Jeg vurderer, at [klageren] ikke har en realistisk mulighed for at fastholde tilknytning til arbejdsmarkedet, hvor han vil være i stand til at tjene sin egen løn, da hans funktionsevne i praktikken har vist, at være under 1/4 af ordinær beskæftigelse på fuld tid."

I perioden fra den 8/6 til den 6/9 2009 deltog klageren i et afklaringsforløb på Center for Erhvervsafklaring og Beskæftigelse (CEB). Af praktikaftalen fremgår, at der skulle tages skånehensyn i form af ingen tunge løft, variation i arbejdet samt ingen skub og træk.

Af en afklaringsrapport fra CEB dateret den 7/9 2009 fremgår bl.a.:

"Arbejdsmarkedserfaring
[Klageren] har været på … i Produktionsafdelingen i perioden 24.06.09-12.08.09 ( afbrudt af 5 ugers ferie). Arbejdstiden har været aftalt til kl. 8.00-13.00. I denne arbejdstid er indlagt faste pauser for hele personalet på 15 minutter ( kaffepause) samt 30 minutter ( frokostpause). Arbejdspladsen har været ergonomisk indrettet, og [klageren] er vejledt omkring hensigtsmæssige arbejdsstillinger.

[Klageren] begyndte i Elektronik afdelingen ( periode 24.06.09-01.07.09), hvor han skulle klippe ledninger samt lodde kabelsko på ledninger - en af …'s absolut fysisk letteste arbejdsopgaver. [Klageren] gav udtryk for, at arbejdet ikke var hårdt, men at han var nødt til at tage mange små ekstra pauser. [Klageren] har med et stopur taget tid på de ekstra pausers længde, og nedskrevet samlede antal minutter, som han har holdt pauser. De ekstra pauser løber op i mellem 40 og 49 minutter dagligt. [Klageren] har haft mulighed for, at skifte mellem

at sidde og stå, og bordet har kunnet hæves efter behov. [Klageren] har varieret sin arbejdsstilling med ovennævnte muligheder.
[Klageren] har i perioden øget sit medicinforbrug (Lyrica)

I perioden 02.07.09 - 03.07.09 har [klageren] været afprøvet i arbejdet med DIN-skinner. Opskæring af skinner af forskellig længde og dimensioner, hvor der skal laves huller i. Han fik dog en forværring af smertetilstanden, hvorefter det blev besluttet, at afslutte [klageren] i afdelingen.
[Klageren] oplyser, at han i sommerferieperioden på ny kunne sænke sit forbrug af smertestillende til kodimagnyl 2-3 stk. dagligt samt Lyrica 3 stk. dagligt mod et dagligt forbrug af Kodimagnyl på ml. 6-7 stk og Lyrica ml. 4-6 stk. dagligt, når han var i arbejde på ... [Klageren] fortæller, at han i ferien har sparet sig så meget som overhovedet muligt.

[Klageren] er den 10.08.09 vendt tilbage fra ferie, og begyndte 1. dag med at samle cykler. Han skruede sadler på cykler, og satte batterier i lygter. Arbejdet varede kun en dag, pga. at den person som stod for arbejdsopgaven blev sygemeldt. Også her er der holdt mange små ekstra pauser - svarende til i alt 35 minutter, og medicinforbruget er øget.
…
Det har været svært for …'s personale at observere tegn på smerter, men pgl. har tydeligt gjort opmærksom på, at han daglig har smerter. Han har selv taget ekstra pauser ved behov. Ud fra antallet af ekstra pauser samt ud fra arbejdsindsatsen, har personalet i Produktionsafdelingen vurderet, at [klagerens] effektive arbejdstid indenfor produktionsarbejde ligger på ml. 3-3½ time dagligt.

I Edb-grupperummet har arbejdstiden været fra 9.00-14.00. Arbejdspladsen er indrettet med hævesænkebord, således at der har været mulighed for at variere arbejdsstillingerne. Der har været mulighed for ergonomisk tilretning af arbejdspladsen. [Klageren] har arbejdet med programmet Jobspor for at finde inspiration til fremtidigt arbejde. I EDB-grupperummet har der også været faste pauser på i alt 45 minutter (kaffe og middagspause). [Klageren] har også i Edb-grupperummet hyppigt holdt ekstra pauser svingende fra 20-30 minutter dagligt.
[Klageren] har selv en oplevelse af, at han har været meget effektivt søgende på nettet, og personalet på … har bemærket, at han i forhold til andre kursister, der målrettet går efter at finde en studieplads, arbejder mere sporadisk, holder mange pauser, hyggesnakker lidt med sidemanden, arbejder lidt og går ud og snakker med nogle rygere. Dermed er det ikke sagt, at [klageren] ikke laver noget, han gør det blot i nedsat tempo, og man kan godt fornemme, at det ikke er foran en computer hans energi ligger. Angiver, at selv tastearbejde, som han udfører på …, 'går lige op i skuldrene'. Hvis han derfor skal skrive på computer uden smerter, bliver det med en finger.
…
I forhold til vagtkursus opgav [klageren] dette - dels fordi søgningen hertil er så stor, men også fordi der er selvforsvar indlagt, hvilken han ikke kan klare pga. sine skuldre/ arme. På … er man dog bekendt med, at man tidligere har kunnet dispensere i forhold til selvforsvarsundervisningen. [Klageren] har lidt erfaring fra vagtarbejde, idet han som brandmand, nogle gange er blevet bedt om at fungere som vagt på Rådhuset i Socialforvaltningen.
…
Interesser:
[Klageren] fortæller, at han fortsat løber mellem 4-5 kilometer ugentligt, når han fungerer som håndbolddommer. Adspurgt hvordan han kan få det til at fungere, når han er så smerteplaget oplyser [klageren], at han løber i 'luntetrav med armene ind til siden'. Han oplyser endvidere, at han sammen med 'makker-dommeren' har indgået nogle aftaler, således at han fortsat kan fungere som håndbolddommer. [Klageren] fortæller endvidere at han interesserer sig for jagt og fiskeri, men han ikke gør så meget ved det længere pga. helbredet."

Med virkning fra den 1/2 2010 blev klageren tilkendt offentlig førtidspension, hvilket klagerens advokat gjorde selskabet opmærksom på. Dette førte dog ikke til at selskabet ændrede sin afgørelse, idet selskabet fortsat vurderede, at klagerens erhvervsevne ikke vurderedes nedsat i dækningsberettigende grad.

Sagen er indbragt for nævnet ved klageskema underskrevet den 24/9 2010.

Af klagerens advokats brev af 24/9 2010 fremgår bl.a.:

"- Selskabet anfører, at man ikke finder kommunens vurdering, hvorefter min klients arbejdsevne er nedsat til det ubetydelige, retvisende. Selskabets nævnte synspunkt bestrides stærkt. Man anfører endvidere, at man ikke mener, at alle relevante skånehensyn ved arbejdsprøvningerne er iagttaget i tilstrækkelig grad. Det gøres gældende, at det pågældende synspunkt må afvises.

…

- Selskabet vurderer, at min klient vil kunne udføre arbejde på mere end halv tid, og 'under forudsætning af, at dine arme og skuldre ikke skal bruges i samme omfang…..' , men rigtigheden af denne opfattelse bestrides, og det gøres gældende, at min klients arbejdsprøvning og efterfølgende tilkendelse af førtidspension afgørende taler imod dette synspunkt.
- Det bestrides, at selskabet har det ringeste grundlag for at anfægte resultatet af arbejdsprøvningerne samt kommunens vurdering, hvorefter min klient ikke er fundet egnet til arbejdsmarkedet, idet arbejdsprøver og lægeundersøgelser har fastslået, at min klients erhvervsevne er nedsat betydeligt, og på denne baggrund er der tilkendt førtidspension.
- Det bestrides, at selskabet har noget grundlag for at konkludere, at alle andre, herunder Jobcentret, lægeundersøgelser samt … Kommune skulle have taget fejl i vurderingen af min klients erhvervsevne.
- Det bestrides, at selskabets bemærkninger om andre mulige jobs, som f.eks. vagtjob m.v. er relevante. Også vagtjobs kræver uddannelse m.v., som er væsentligt fysisk krævende, ligesom også jobbet kræver betydelig fysik og bedre erhvervsevne, end hvad der er tilfældet f.s.v.a. min klient. Fritidsinteressen som håndbolddommer, som min klient forsøger at bibeholde, udøves under skyldig hensyntagen til min klients fysiske problemer, og f.s.v.a. bevægelse i den forbindelse, er der alene tale om små løb og kun efter evne.
- … Kommune konkluderer i forbindelse med sagen, at det ikke er muligt at finde et job, hvor min klient i tilstrækkelig grad selv kan tilpasse arbejdsopgaver og tempo.
- Der henvises til konklusionen i Jobcentrets rapport samt lægevurderinger om, at min klient 'ikke har en realistisk mulighed for at fastholde tilknytning til arbejdsmarkedet'.
- Min klient gør opmærksom på, at det ved arbejdsprøve har vist sig, at når antallet af timer øges til mere end ca. 8-10 timer pr. uge, vil medicinforbruget stige ret kraftigt, hvilket igen vil resultere i en tilstand, hvor et job ikke kan bestrides. Et medicinforbrug skal ifølge lægerne holdes på et minimum, og ved at arbejde bare beskedent, vil smerter og pauser pga. smerter resultere i, at jobbet ikke kan bestrides, hvilket også alt sammen er baggrunden for de af relevante instanser foretagne vurderinger samt konklusionen om førtidspension."

Selskabet har i brev af 12/11 2010 til nævnet bl.a. anført:

"PFA Pension's samlede vurdering af erhvervsevnen
Sammenfattende konkluderer PFA Pension, at der trods adskillige lægelige undersøgelser ikke er blevet fundet objektive tegn på en sygdom, der kan forklare [klagerens] gener, og at [klagerens] diagnose derfor alene baserer sig på [klagerens] subjektive klager over ømhed og smerter. Dette er grunden til, at [klageren], jf. forsikringsbetingelsernes § 13, stk.2, ikke er berettiget til udbetaling fra forsikringen.

Det er på baggrund af [klagerens] oplysninger om ømhed og smerter blevet konstateret, at [klageren] lider af myofascielle forandringer i form af ømhed og myoser. I den forbindelse skal PFA Pension bemærke, at det direkte fremgår af forsikringsbetingelsernes § 13, stk.2, at forsikringen ikke dækker, hvis forsikrede lider af myoser.

Det fremgår desuden af forsikringsbetingelsernes § 8, stk.2, at der ved den generelle erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv, dvs. også erhverv, som forsikrede ikke er uddannet til at bestride.

Det gøres i den forbindelse gældende, at arbejdsprøvningerne ikke har vist et retvisende billede af [klagerens] generelle erhvervsevne, idet arbejdsopgaverne i arbejdsprøvningerne indebar tunge løft samt gentagende og monotone armbevægelser. PFA Pension konkluderer derfor, at arbejdsprøvningerne blev foretaget uden hensynstagen til [klagerens] skånebehov.

Det skal dog samtidig fremhæves, at forsikrede i sin sidste arbejdsprøvning arbejdede 5 timer dagligt, 5 dage om ugen, med en effektiv arbejdstid på 3-3,5 timer om dagen på trods af, at praktikken ikke tog hensyn til hans skånebehov.

Det understreges desuden, at der efter praktikkens afslutning blev konkluderet, at mulighederne for, at [klageren] kan være selvforsøgende i et ikke armbelastende arbejde på ordinære vilkår, fortsat er uafklaret.

Det skal desuden bemærkes, at [klageren] opfordres af læger til at være fysisk aktiv, og at han selv angiver at være det.

Det er således PFA Pensions vurdering at der er erhvervsmuligheder som ikke er tilstrækkeligt undersøgt, og at [klageren] trods hans gener burde være i stand til med rette skånehensyn at arbejde på mere end halv tid.

Det skal slutteligt bemærkes at PFA Pension ikke er bundet af … Kommunes afgørelse om førtidspension, idet kriterierne for at få tilkendt førtidspension er forskellige fra kriterierne for at få tilkendt invalidepension efter forsikringsbetingelserne.

**Konklusion**
PFA Pension er principalt af den opfattelse, at [klageren], jf. forsikringsbetingelsernes § 13, stk.2, ikke er berettiget til invalidepension, da der ikke er nogen objektive sygdomstegn, som kan forklare hans gener.

Subsidiært gøres det gældende, at det ej heller er dokumenteret, at [klagerens] generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller derunder. Det bemærkes i den forbindelse, at bevisbyrden for erhvervsevnetabet påhviler forsikrede, som ikke har løftet bevisbyrden."

Klagerens advokat henviser i brev af 3/5 2011 til nævnet til UfR 2011.1083H.

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**Generel erhvervsevnenedsættelse**
§ 8. Begrebet generel erhvervsevne er grundlaget for vurdering af, hvorvidt forsikrede er berettiget til forsikringsydelser ved nedsættelse af erhvervsevne.

Stk. 2. Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv,

Stk. 3. Ved nedsættelse af den generelle erhvervsevne forstås, at forsikrede alene af helbredsmæssige årsager som følge af sygdom eller ulykkestilfælde ikke længere er i stand til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget, og samtidig har et indtægtstab, der mindst svarer til henholdsvis to tredjedele eller halvdelen af indtægten som almindelig fuldtidsbeskæftiget fer nedsættelsen af erhvervsevnen.

Stk. 4. PFA Pension vurderer, hvor meget den generelle erhvervsevne er nedsat. Vurderingen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse. Vurderingen er uafhængig af tilkendelse af offentlig førtidspension og andre offentlige ydelser. Ved bedømmelsen af nedsættelsen af erhvervsevnen er det uden betydning, om forsikrede på grund af situationen på arbejdsmarkedet er, eller efter revalidering vil være i stand til at få arbejde.
…
**Midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse**
§ 9. Denne gruppeforsikring omfatter midlertidig dækning ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse.
…
Stk. 2. Ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse forstås forsikredes erhvervsevne inden for forsikredes fagområder, såvel nuværende som tidligere. Det er således ikke forsikredes nuværende konkrete arbejdsfunktion, men hele det eller de fagområder, som forsikrede har eller har haft beskæftigelse eller uddannelse inden for, som PFA Pension vurderer erhvervsevnenedsættelsen ud fra.
…
Stk. 5. Udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse finder sted fra den dag, den fagrelaterede erhvervsevnenedsættelse har varet uafbrudt i tre måneder, og forsikredes indtægt er nedsat med henholdsvis to tredjedele eller halvdelen. Hvis betingelserne for midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse er opfyldt, udbetales der udelukkende denne forsikringsydelse. Der kan maksimalt ske udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse i en periode på op til seks måneder. Herefter kan der alene ske udbetaling, efter bestemmelsen om udbetaling ved revalidering, hvis den forsikrede af PFA Pension anses for egnet til revalidering, eller efter bestemmelsen om udbetaling ved nedsættelse af den generelle erhvervsevne, hvis forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat.
…
**Undtagen risiko**
…
Stk. 2. Gruppeforsikringen dækker ikke sygdom eller tilstand, hvor der alene er subjektive klager over smerter, gener og lign. D.v.s. situationer, hvor der ved lægelig undersøgelse ikke kan påvises objektive tegn på tilstedeværelse af mén eller sygdom. Ved en ikke-objektiv bestemt lidelse forstås en lidelse, hvis diagnose er bestemt ved en lægelig undersøgelse, som udelukkende baserer sig på forsikredes udsagn eller handling. Eksempler på ikke-objektive bestemte lidelser kan være syns- og høreforstyrrelser, nervøst hjerte, svimmelhed, hovedpine, hysteri, krisereaktioner, stress, myoser og lign. lidelser."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen, herunder det lægelige og kommunale materiale, finder nævnet, at klagerens erhvervsevne er nedsat. Nævnet finder dog, at klageren ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Som følge heraf kan nævnet ikke kritisere, at selskabet stoppede udbetalingerne fra februar 2009.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
udskriften bekræftes

Henning Jønsson